

Wymagania edukacyjne z biologii dla liceum/technikum/branżowej szkoły I stopnia

kształcenie w zakresie podstawowym

Na pierwszej lekcji w każdym roku szkolnym nauczyciel zapoznaje uczniów z wymaganiami edukacyjnymi.

I. Przedmiotem oceny będzie:

- zakres wiedzy przyrodniczej przekazanej w różnej formie z różnych źródeł,
- umiejętność stosowania wiedzy biologicznej do rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych,
- umiejętność interpretowania informacji zapisanej w postaci tekstu, diagramu, rysunków, ilustracji, tabel i wykresów oraz przekształcenie zapisu z jednej formy w inną,
- umiejętność formułowania i uzasadniania opinii i sądów na podstawie posiadanych i podanych informacji,
- różnorodna aktywność ucznia.

II. Formy sprawdzania wiadomości i umiejętności oraz ustalania ocen bieżących:

1. Kontrola ustna:

- zakres wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich tematów (odpowiedź ucznia połączona z wykonaniem innych czynności np. analizą materiałów źródłowych, wykonywaniem schematycznych rysunków itp).

2. Kontrola pisemna:

- sprawdzian wiadomości i umiejętności zapowiedziany z siedmiodniowym wyprzedzeniem i dokonany wpisem w dzienniku lekcyjnym (wiadomości i umiejętności po realizacji poszczególnych działów-kontrola końcowa)
- kartkówki (wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich tematów lekcyjnych -kontrola bieżąca), nauczyciel nie ma obowiązku zapowiadać kartkówki.

3. Kontrola umiejętności praktycznych:

- mikroskopowania,
- planowania i przeprowadzania obserwacji i eksperymentów
- samodzielnej pracy z materiałami źródłowymi – analiza tekstów, schematów, diagramów itp.
- prezentacji problemów biologicznych w różnych formach np. referatu, plakatu, prezentacji multimedialnej

4. Inne:

- systematyczne prowadzenie zeszytu przedmiotowego,
- aktywność podczas lekcji,
- karty pracy,
- zaangażowanie w pracę w grupach,
- wykonywanie pomocy dydaktycznych (dla chętnych),
- udział w konkursach, olimpiadach (dla chętnych)

Wypowiedzi pisemne oceniane według skali punktowej – progi procentowe:

0 - 39 % - ocena niedostateczna

40 % - 54 % - ocena dopuszczająca

55 % - 70 % - ocena dostateczna

71 % - 85 % - ocena dobra

86% - 99% - ocena bardzo dobra (testy, sprawdziany)

100% - ocena celująca (testy, sprawdziany)

86 % - 100 % - ocena bardzo dobra (kartkówki, karty pracy)

III. Dodatkowe warunki:

1. Uczeń jest zobowiązany do samodzielnej pracy. Uczeń, który w trakcie kontroli pisemnej samowolnie zmienił grupę, korzysta z niedozwolonych źródeł, podpowiada innym, otrzymuje ocenę niedostateczną.

2. Uczeń ma obowiązek odrabiania zadań domowych w zeszyte przedmiotowym.

3. Na lekcjach uczeń nie może korzystać z urządzeń telekomunikacyjnych. Urządzenia te wyłączone lub wyciszone pozostają w miejscu wskazanym przez nauczyciela.

4. Warunki poprawiania i podwyższania ocen bieżących:

a) uczeń ma obowiązek uzupełnić materiał zrealizowany podczas jego nieobecności,

b) ocenę niedostateczną z kartkówki uczeń poprawia zgłaszając się do odpowiedzi z bieżących trzech tematów, w ciągu tygodnia od uzyskania oceny,

c) uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu, testu w ciągu tygodnia od oddania prac przez nauczyciela, w formie i terminie ustalonym przez nauczyciela. Poprawa danej oceny odbywa się tylko raz. Ocena uzyskana z poprawy jest wpisana do dziennika obok oceny pierwotnej,

d) jeżeli w czasie nieobecności ucznia (która trwała tydzień lub więcej i była usprawiedliwiona) odbył się sprawdzian, kartkówka, test ma on obowiązek napisać je w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły, po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem; w przypadku krótszej nieobecności usprawiedliwionej uczeń pisze zaległe formy sprawdzenia na najbliższej lekcji,

nieusprawiedliwione nieobecności (wagary, ucieczki z lekcji itp.) powodują utratę okresu „karencji”, uczeń może być pytany lub pisać zaległe formy sprawdzenia od razu po powrocie do szkoły,

e) jeżeli uczeń w terminie ustalonym z nauczycielem nie uzupełnił zaległego obowiązkowego sprawdzianu lub innej obowiązkowej formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów, to w dzienniku wpisane jest „- /nb.” co oznacza niezaliczony materiał nauczania i może wpłynąć na obniżenie oceny śródrocznej lub rocznej,

f) systematyczne unikanie przez ucznia ustalonego, pierwszego terminu sprawdzania wiadomości i umiejętności, może obniżyć ocenę semestralną (roczną) o jeden stopień.

5. Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej uczeń otrzyma ocenę niedostateczną, ma obowiązek uzupełnić braki w celu uzyskania pozytywnej oceny rocznej co umożliwi mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej.

6. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% lekcji, może być nieklasyfikowany z przedmiotu. Przeprowadza się dla niego egzamin klasyfikacyjny.

7. Uczeń może raz w ciągu semestru (w przypadku zajęć edukacyjnych odbywających się raz w tygodniu) lub 2 razy (w przypadku zajęć odbywających się 2 i więcej razy w tygodniu) zgłosić (na początku lekcji) nieprzygotowanie do zajęć. Nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku – zapis „np.” Każde kolejne nieprzygotowanie do lekcji skutkuje oceną niedostateczną. Nieprzygotowanie zwalnia z odpowiedzi ustnej, ale nie zwalnia z zapowiedzianych pisemnych form sprawdzania. Prawo do ulg zostaje zawieszone na 3 tygodnie przed klasyfikacją semestralną i roczną.

8. Na lekcji będą uwzględniane „numerki szczęścia”. Nie dotyczy to zwolnień z pisania zapowiadanych sprawdzianów, testów i kartkówek.

9. Uczeń zobowiązany jest do prowadzenia zeszytu przedmiotowego i do udostępniania go nauczycielowi do kontroli. Obowiązkiem ucznia jest również przynoszenie na lekcję wymaganego podręcznika.

10. Sprawdzone i ocenione prace ucznia są udostępniane uczniowi do wglądu na lekcji. Rodzice ucznia/ prawni opiekunowie mogą otrzymać je do wglądu po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z nauczycielem. Prace przechowywane są w szkole do końca roku szkolnego.

11. Procedura ustalania śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej

Średnia arytmetyczna uzyskanych ocen częściowych nie jest wyznacznikiem śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej. Oceny te ustala się na podstawie wszystkich ocen częściowych, przy czym oceny z prac klasowych/sprawdzianów stanowią najważniejszą część składową śródrocznej / rocznej oceny klasyfikacyjnej.

IV. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i nie posiada umiejętności koniecznych określonych podstawą programową, niezbędnych do dalszego kształcenia,
- naprowadzany przez nauczyciela nie potrafi odtworzyć nawet fragmentarycznej wiedzy,
- zachowuje bierną postawę na lekcjach, nie prowadzi zeszytu przedmiotowego.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w wymaganiach podstawy - programowej, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia, odpowiednio motywowany przez nauczyciela rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy,
- ma problemy z aktywnym włączeniem się podczas pracy w grupach, ale bierze w niej udział,
- definiuje podstawowe pojęcia wymagane w podstawie programowej,
- wykonuje, nawet jeśli błędnie, zlecone przez nauczyciela zadania domowe.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a także:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności, jednak ma problem z ich logicznym łąčeniem,

rozwiązuje i wykonuje typowe zadania o średnim stopniu trudności i niewielkim stopniu złożoności,

- bez motywacji nauczyciela przejawia niewielką aktywność na lekcjach,
- pokierowany współpracuje podczas pracy w grupach,
- wykonuje prawidłowo większość zleconych przez nauczyciela zadań domowych,
- wyszukuje w różnych źródłach informacje zgodne z określonym kryterium,
- posługuje się podstawowymi pojęciami wymaganymi w podstawie programowej.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a także:

- w stopniu niepełnym opanował przewidziany zakres wiadomości i umiejętności; rozwiązuje typowe problemy z wykorzystaniem informacji z różnych źródeł, dokonując selekcji i analizy zawartych w nich informacji, prawidłowo wnioskuje,
- motywowany przez nauczyciela potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o dużym stopniu trudności,
- dostrzega związki przyczynowo -skutkowe,

- bardzo dobrze współpracuje w grupie, potrafi koordynować jej działania,
- prawidłowo wykonuje wszystkie zlecone przez nauczyciela zadania,

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dobrą, a także:

- opanował pełen zakres przewidzianych programowo wiadomości i umiejętności,
- samodzielnie interpretuje zagadnienia i analizuje procesy biologiczne, rozwiązuje problemy w sposób interdyscyplinarny,
- analizuje związki przyczynowo -skutkowe,
- jest bardzo aktywny na lekcjach, np. bierze udział w dyskusjach, odpowiada na pytania i sam je formułuje,
- podejmuje aktywne działania w ramach pracy w grupie lub metodą projektu,
- wyraża opinię na temat omawianych zagadnień współczesnej biologii, prezentuje aktywną postawę w odniesieniu do problemów ekologicznych i środowiskowych.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a także (wybrane):

- posiada wiedzę wyczerpującą zagadnienia podstawy programowej,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia,
- jest inicjatorem i organizatorem szkolnych lub lokalnych imprez o charakterze edukacyjnym,
- osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych i interdyscyplinarnych różnych szczebli.

Bożena Kaczmarek